

Türk Toplumunu ve Sosyal Sermaye

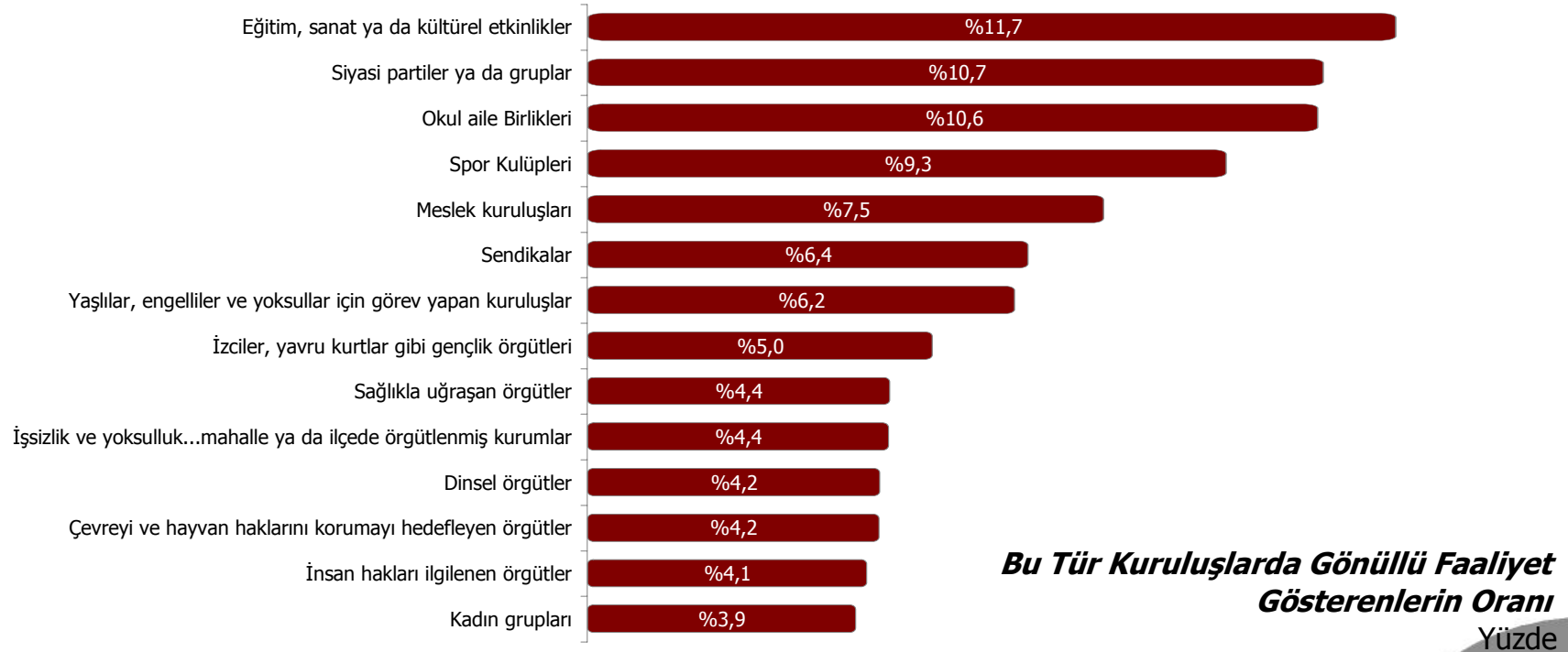

Araştırma Sonuçları Sunumu
27 Şubat 2006

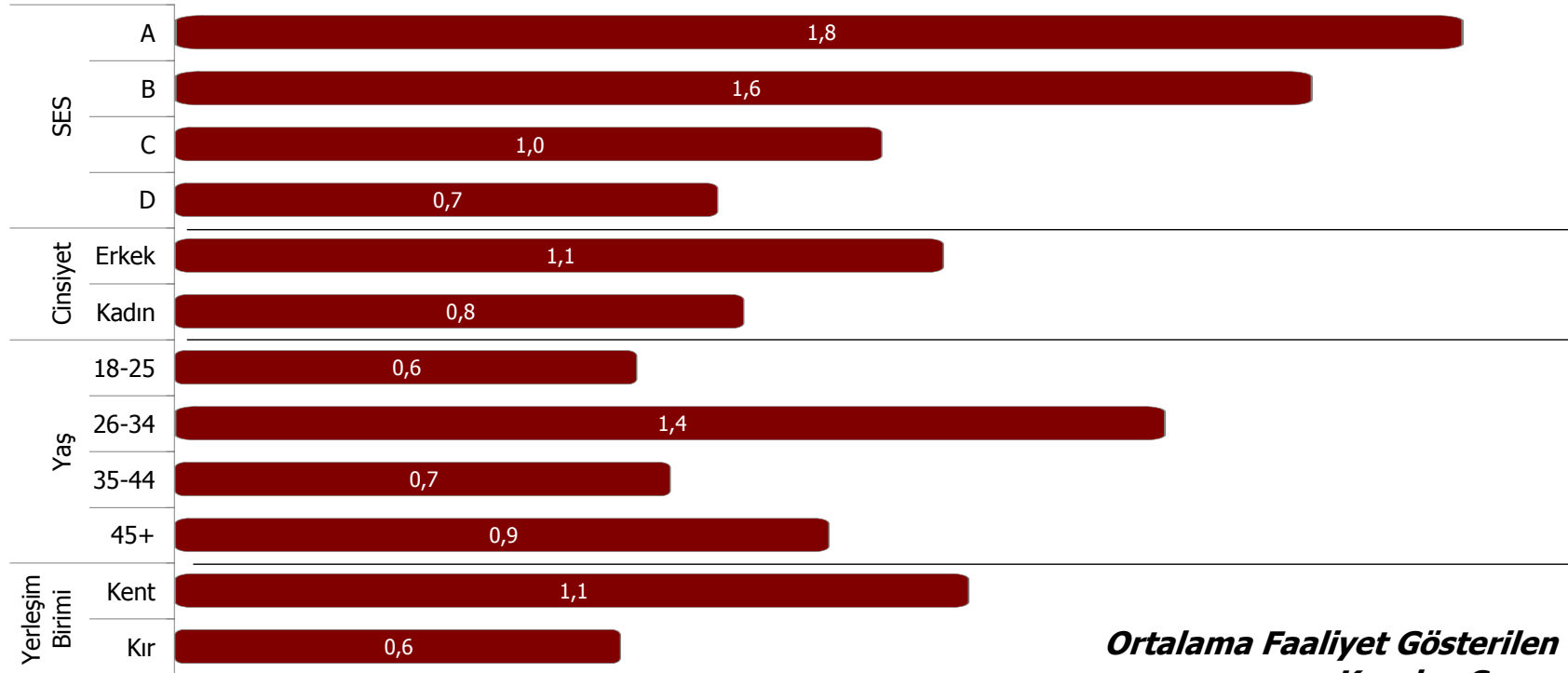
Çalışmanın Künyesi

- Çalışma ARI Hareketi için, Infakto Research Workshop tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Araştırmanın veri toplama aşaması 1-15 Aralık 2005 tarihleri arasında, 15 ilin kentsel ve kırsal yerleşim birimlerinde gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye 18 yaş ve üstü nüfusunu temsil eden 1216 kişilik bir örneklem kullanılmıştır.
- Örneklemin hata payı $\pm$ yüzde 3'tür.

Sivil Katılım: Kurumlara Üyelik

Sivil Katılım Demografik Değişkenlerden Etkileniyor...

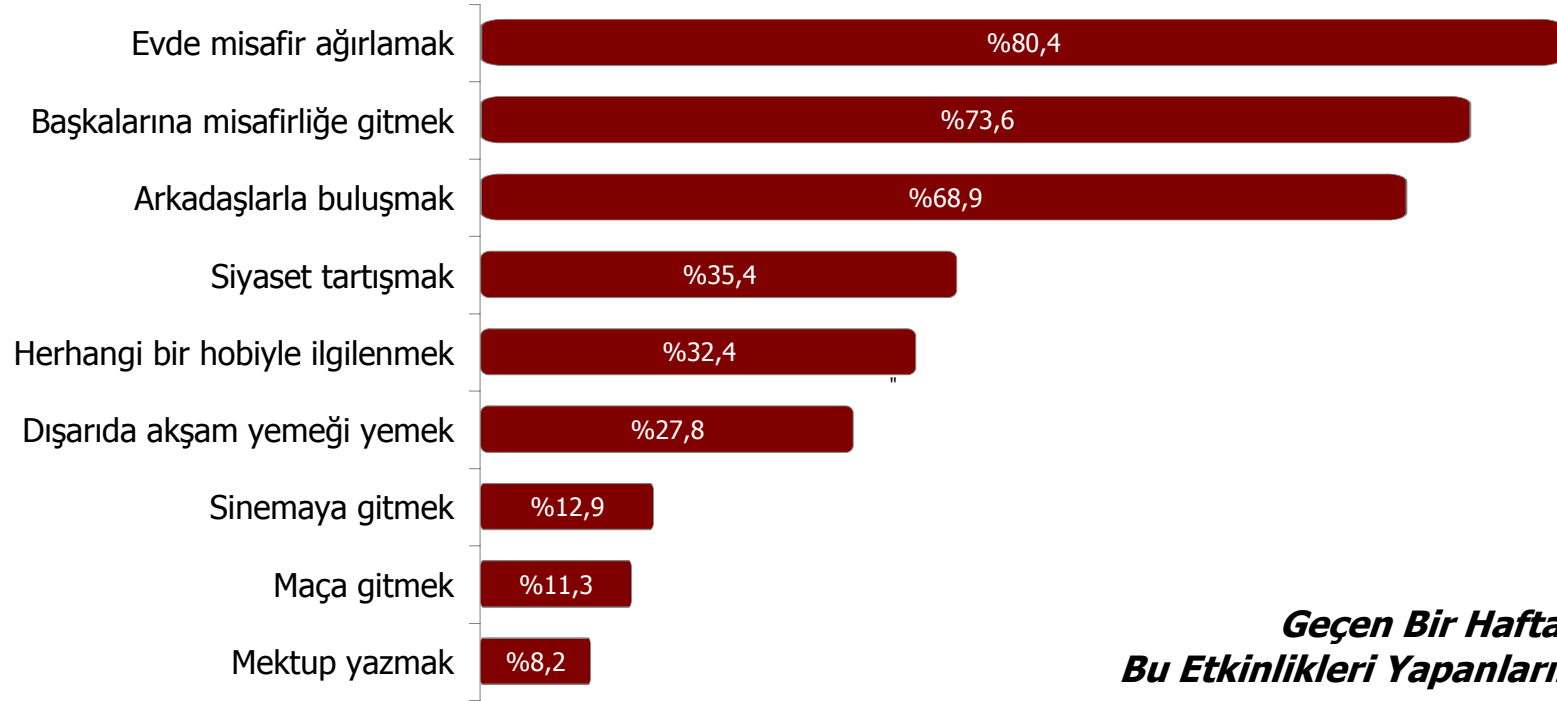

Ortalama Faaliyet Gösterilen Kuruluş Sayısı

Avrupa Birliği üyeleri arasında ortalama üyelik sayısı 1,1... En yüksek skor 3,3 İsveç; en düşük ortalama ise Letonya, 0,4....

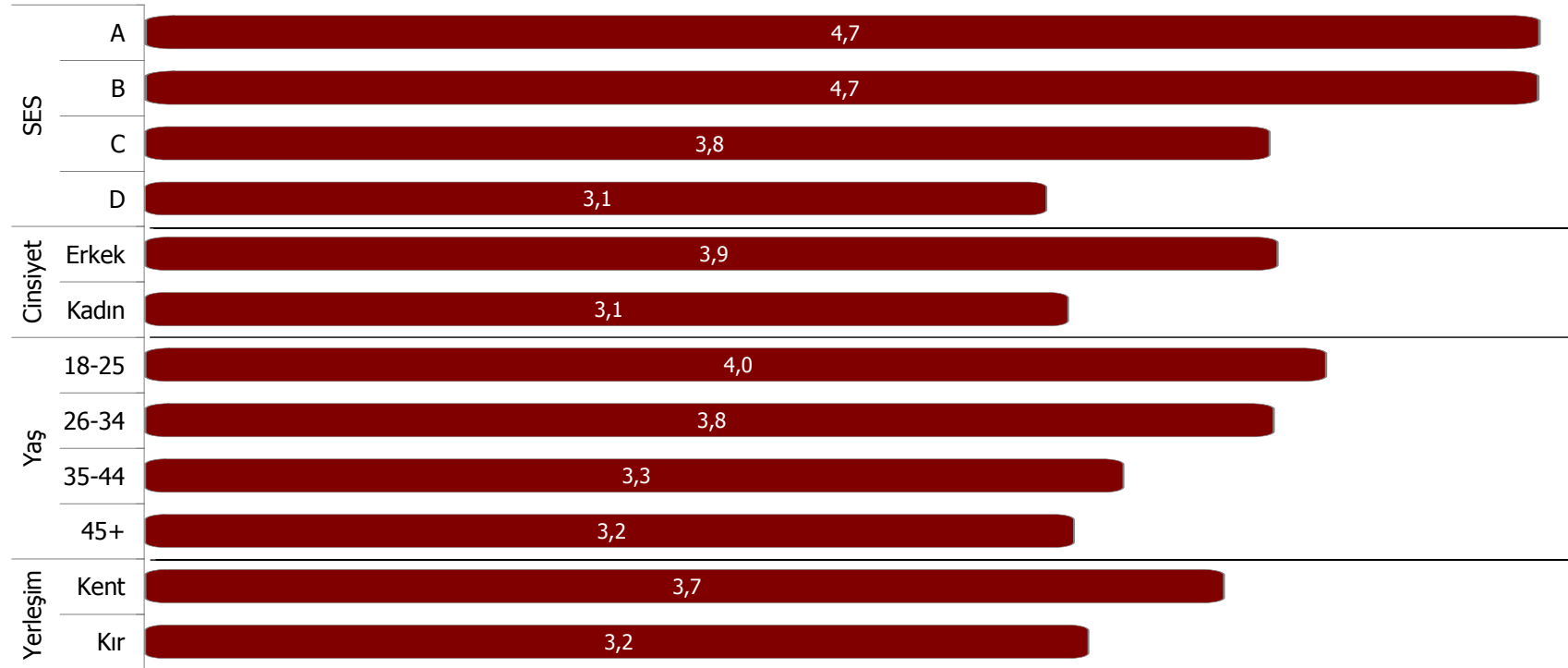
Protestan ülkeler ortalaması 2,1; katolik ülkelerde 0,93, Doğu Asya ülkelerinde 1,2 ve Müslüman ülkelerde 0,6

Enformel Sivil Katılım: Boş Vakit Etkinlikleri

**Geçen Bir Hafta İçinde
Bu Etkinlikleri Yapanların Oranı**
Yüzde

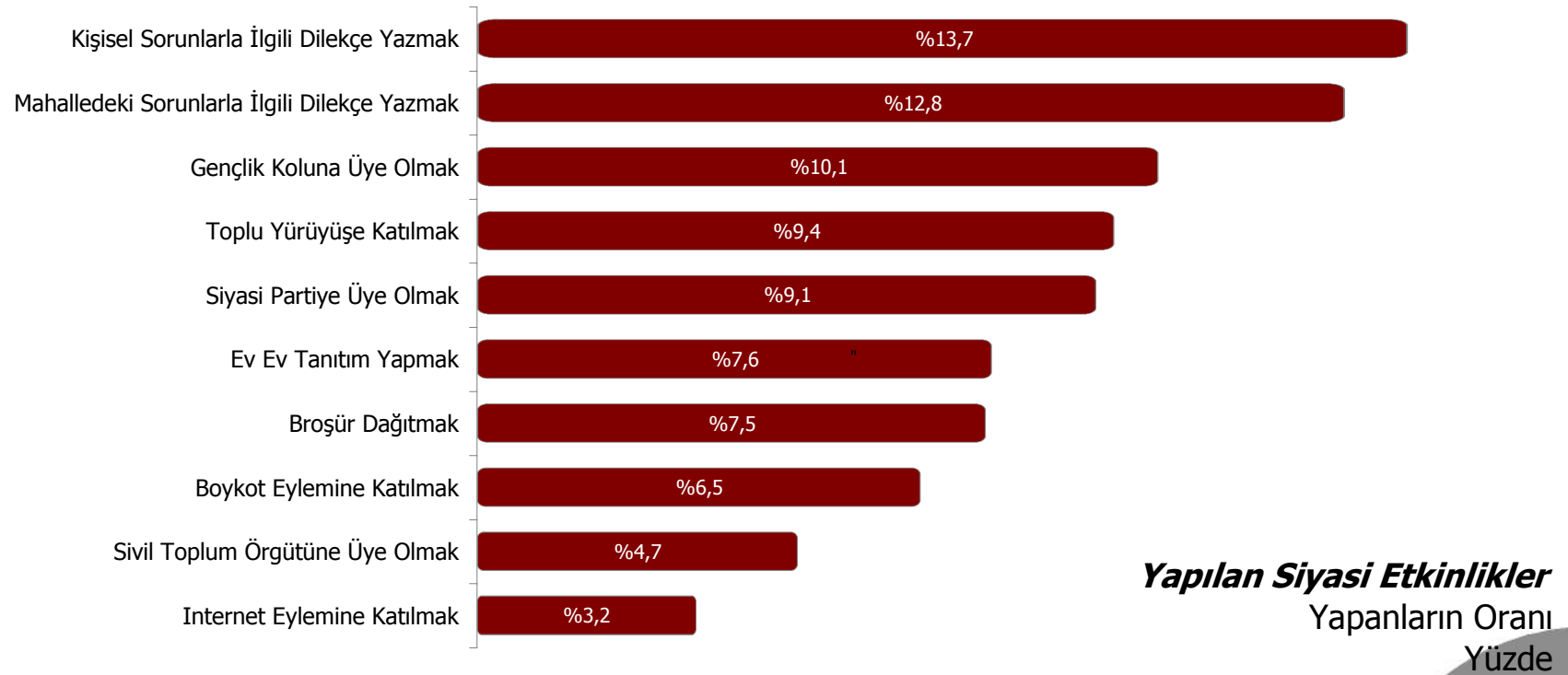
Boş Zaman Etkinlikleri Sosyoekonomik Statüyle İlişkili...

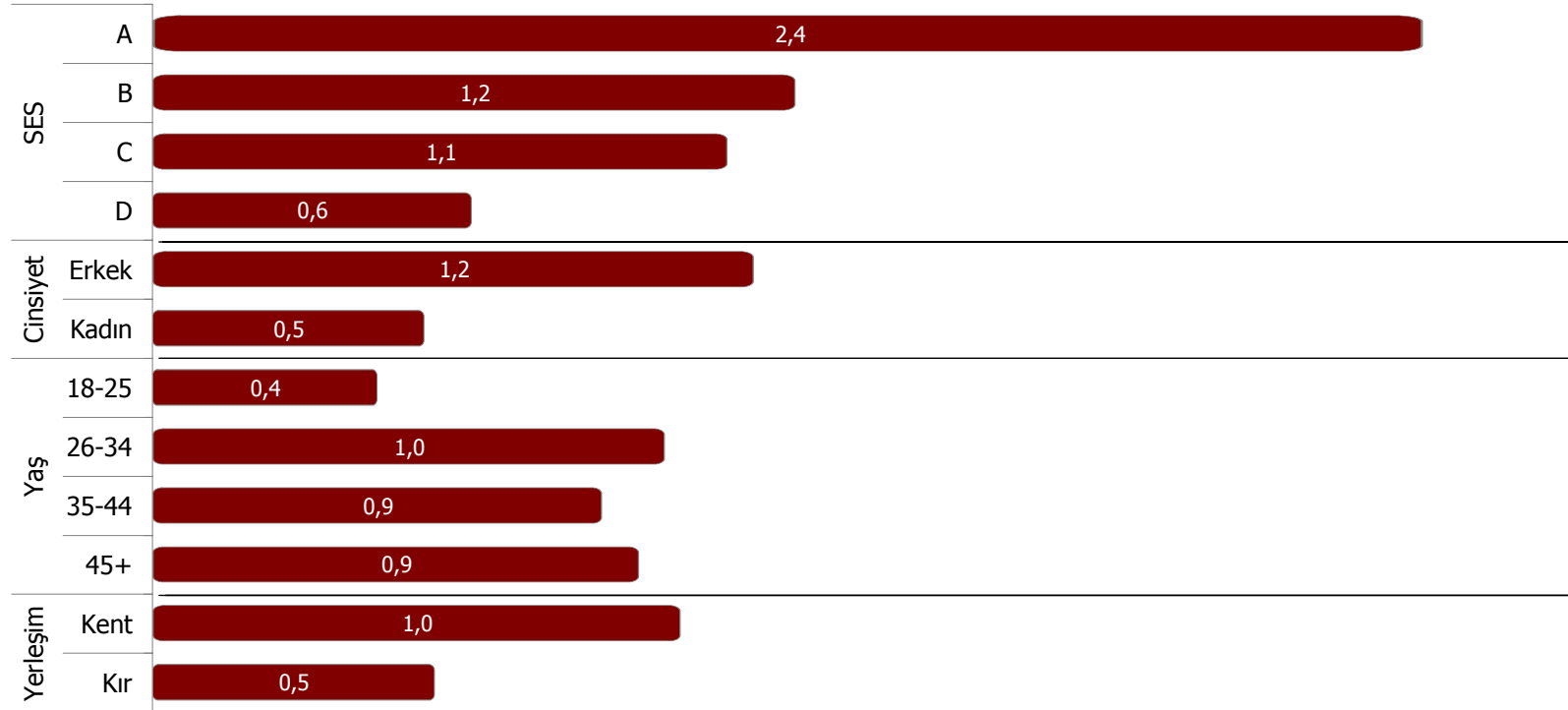
Ortalama Yapılan Etkinlik Sayısı

Gençler daha az siyaset tartışırken, kentliler daha fazla hobileriyle ilgileniyorlar. Kadınların büyük çoğunluğu ya misafiriğe gidiyor ya da misafir ağırlıyor.

Siyasal Katılım

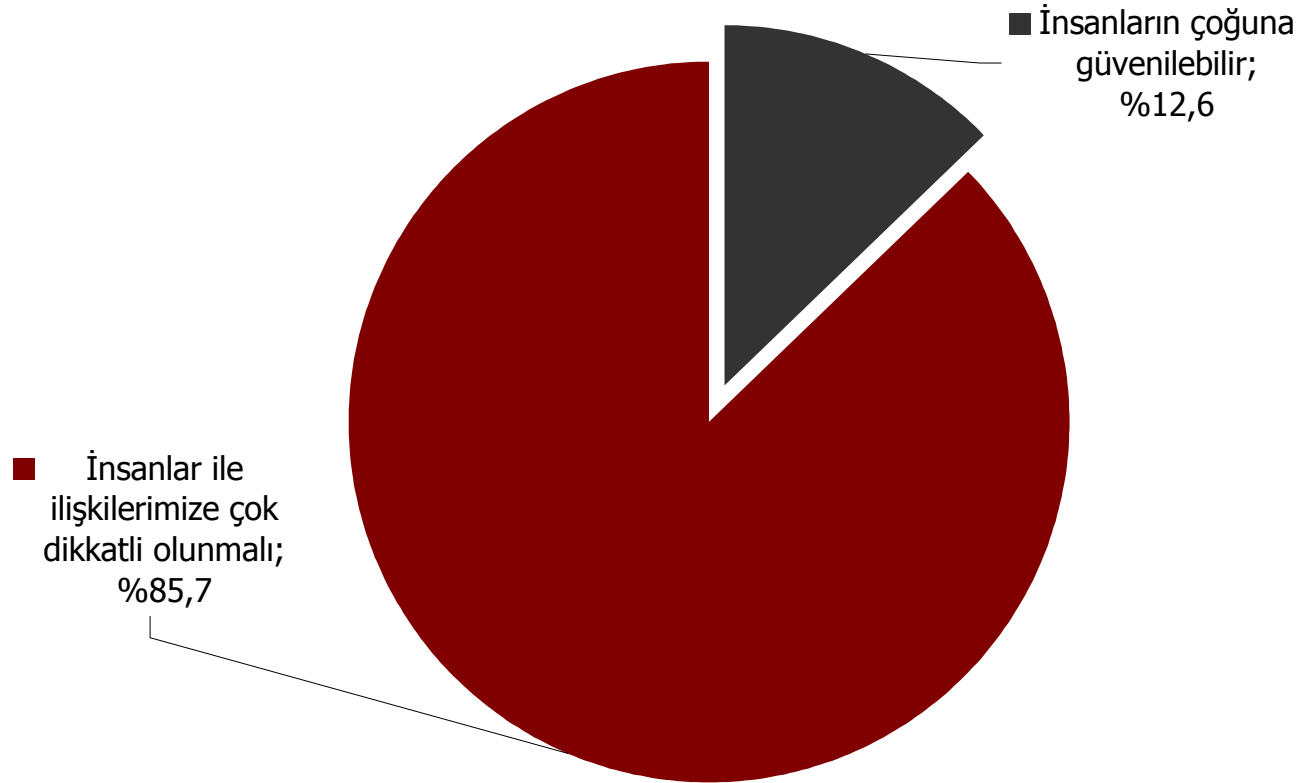
Siyasal Katılım ve Demografik Değişkenler

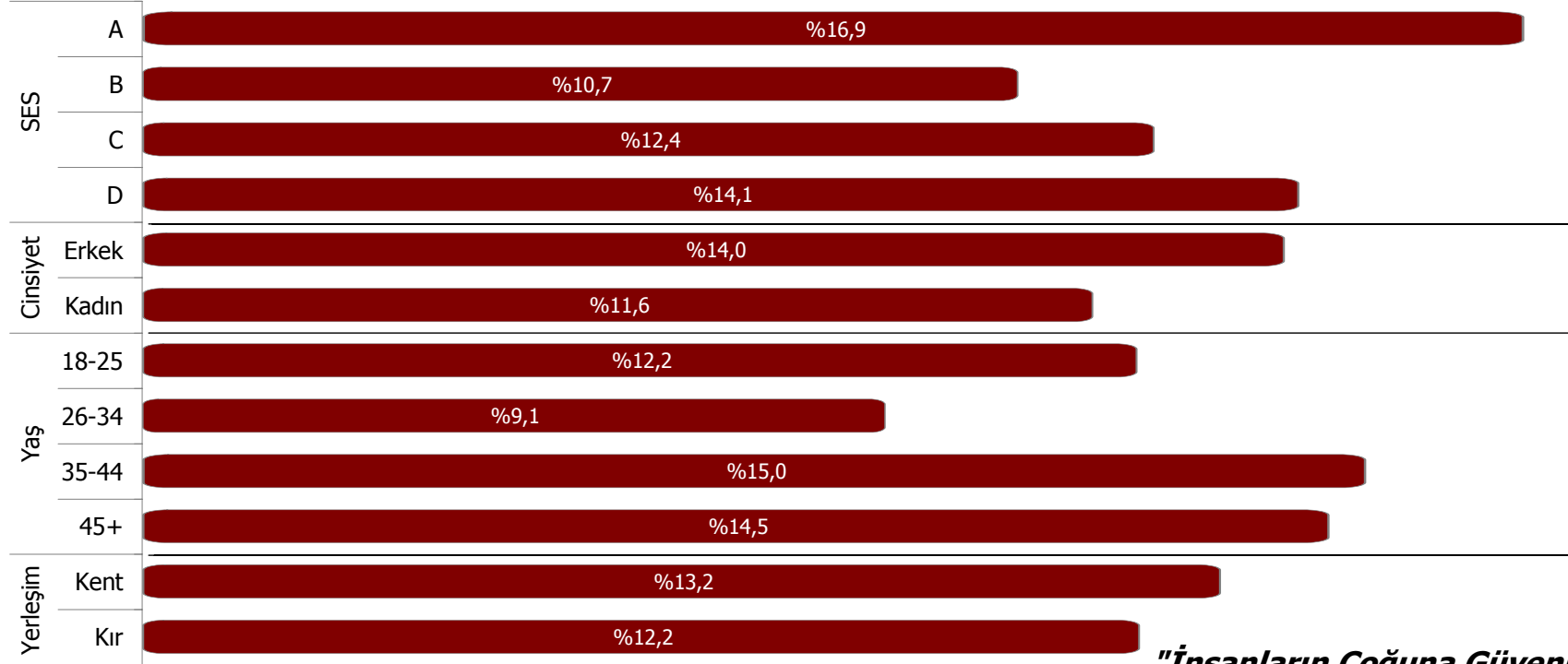
Ortalama Yapılan Etkinlik Sayısı

Gençler daha az siyaset tartışırken, kentliler daha fazla hobileriyle ilgileniyorlar. Kadınların büyük çoğunluğu ya misafiriğe gidiyor ya da misafir ağırlıyor.

Genelleştirilmiş Güven

Genelleştirilmiş Güven ve Demografik Değişkenler

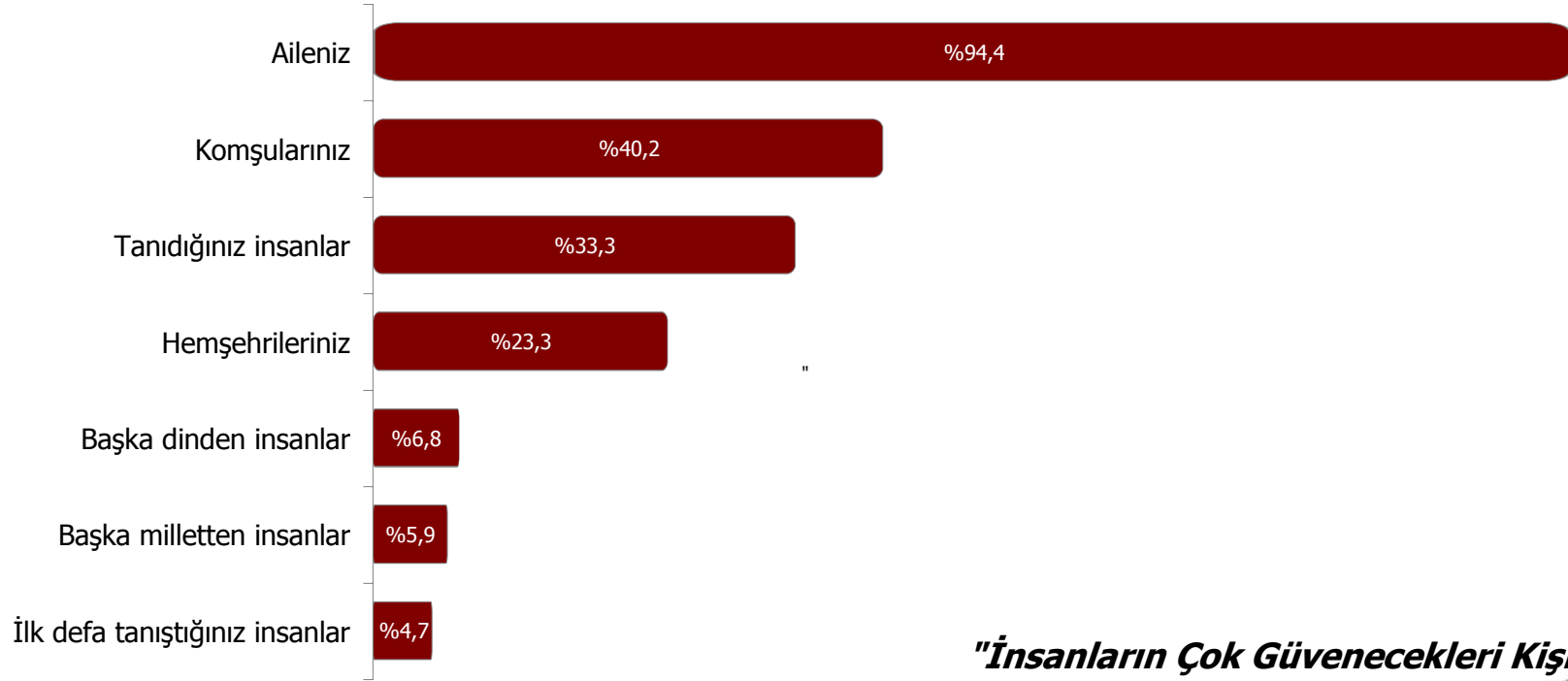
"İnsanların Çoğuna Güvenilir"

Yanıtlarının Oranı, Yüzde

Avrupa Birliği üyeleri arasında ortalama genelleştirilmiş güven skoru yüzde 30. En yüksek genelleştirilmiş güven ortalaması yüzde 58 ile İsveç'e aitken, en düşük skor ise yüzde 14'le Slovakya'da..

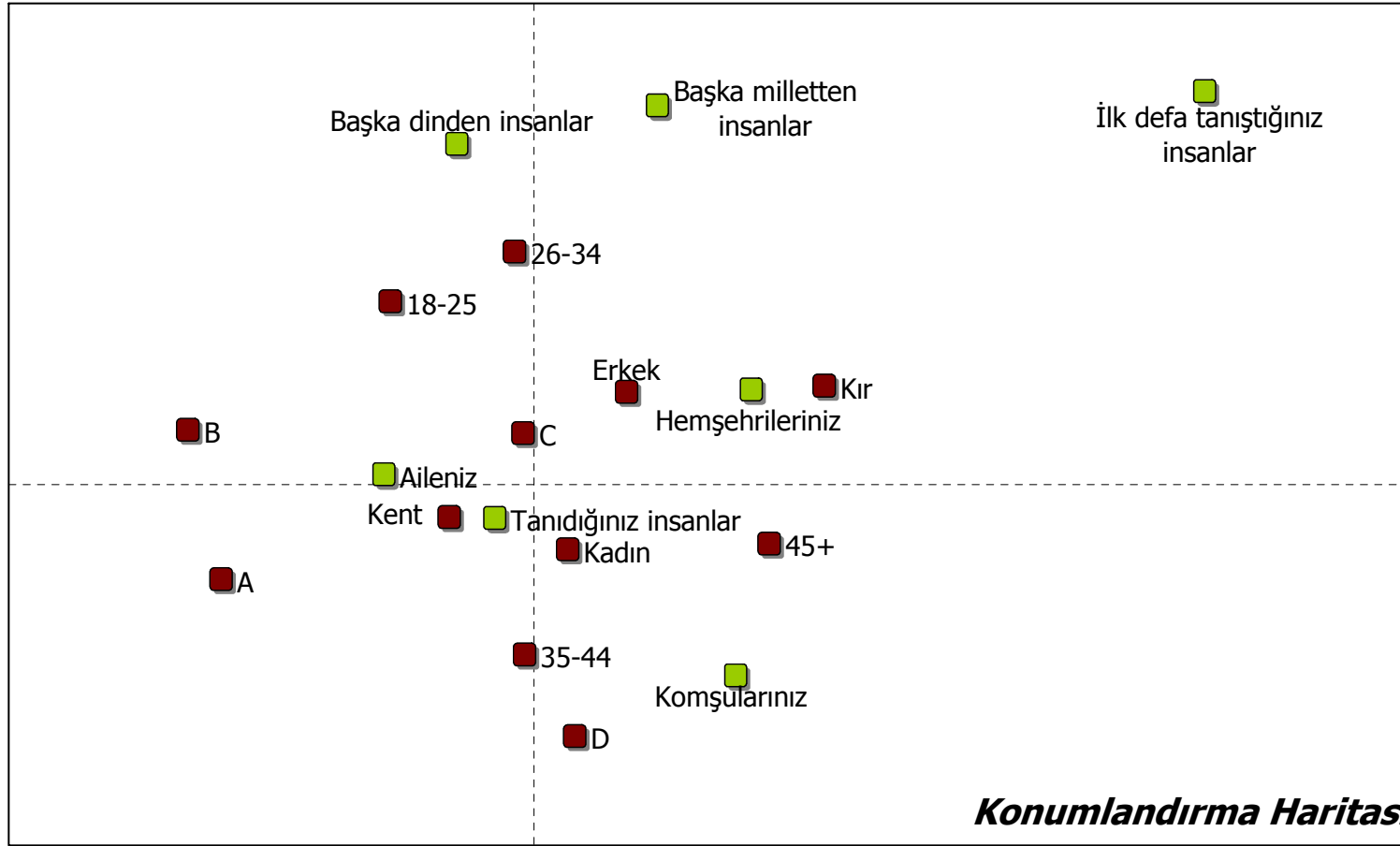
Protestan ülkeler ortalaması yüzde 36; katolik ve ortodoks ülkelerde yüzde 21, Doğu Asya ülkelerinde yüzde 39 ve Müslüman ülkelerde yüzde 27...

Güvenin Dereceleri

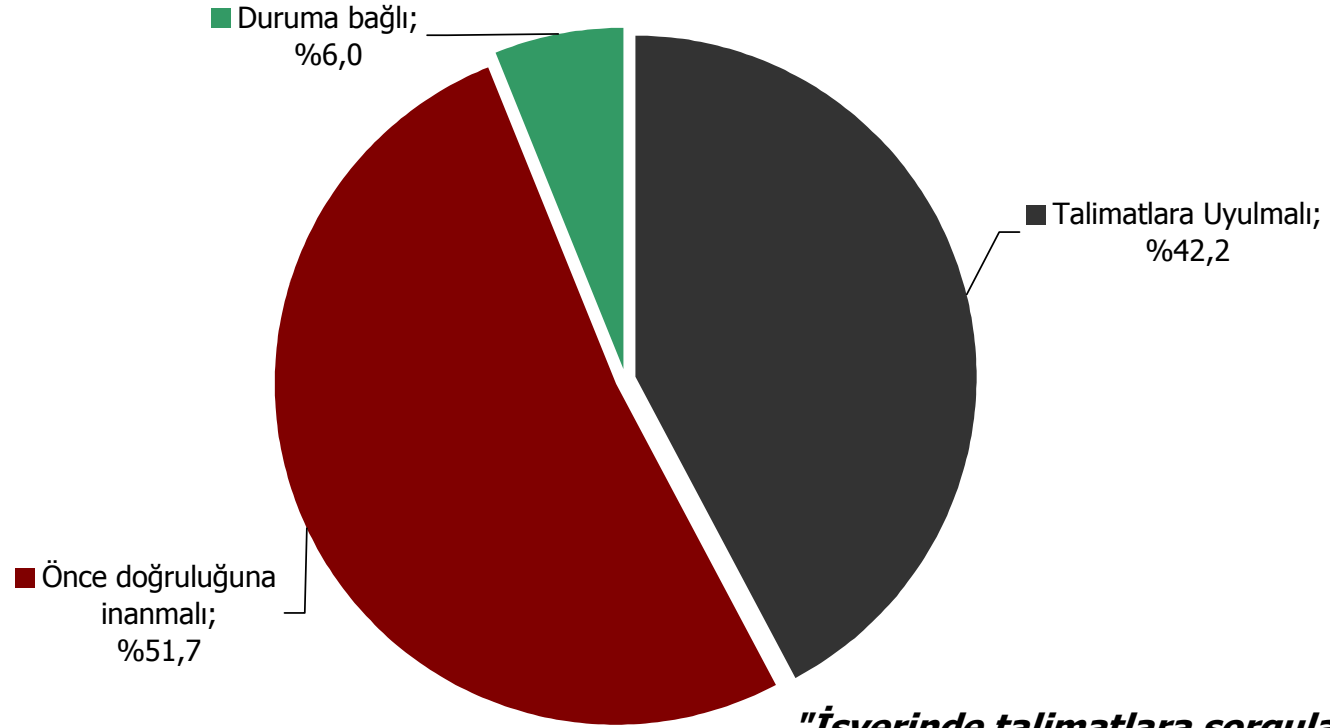

"İnsanların Çok Güvenecekleri Kişiler"
"Çok Güveniyorum" Yanıtlarının Oranı

Güvenin Boyutları ve Demografik Değişkenler

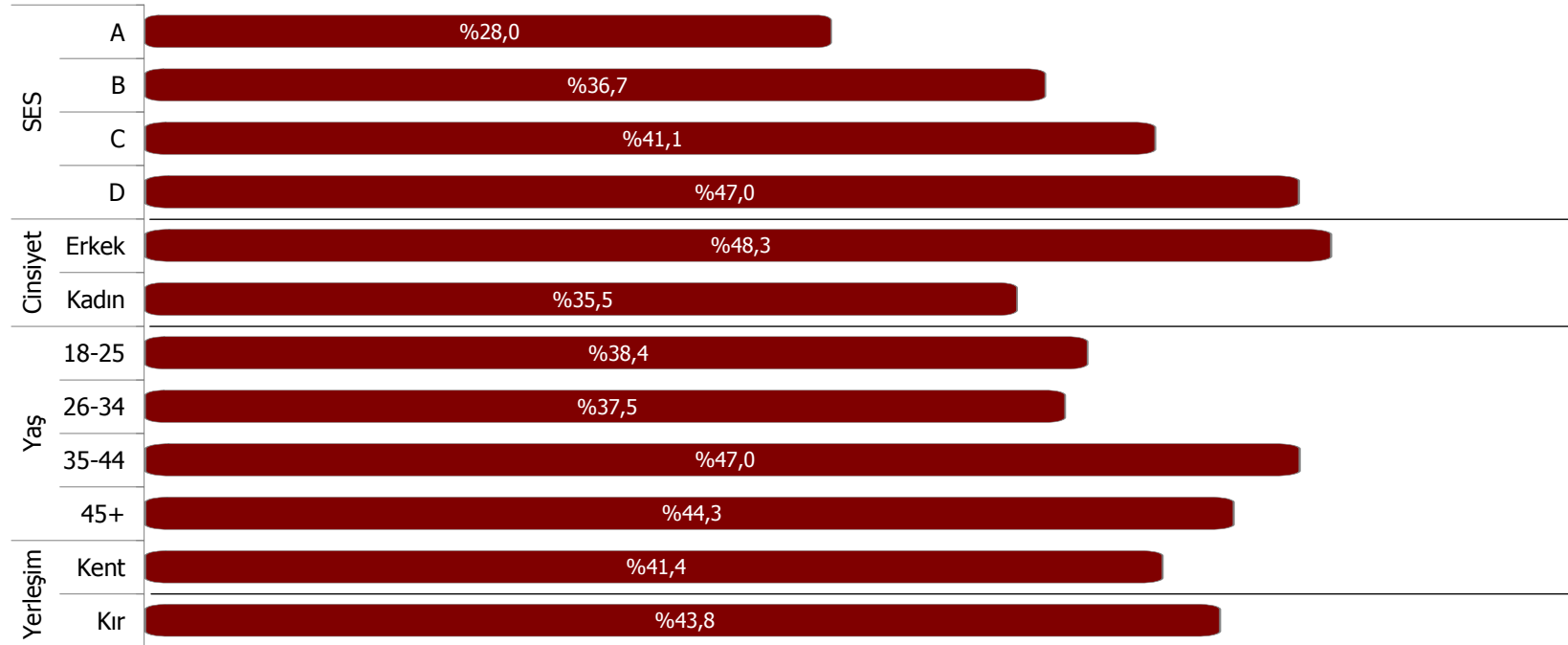

Talimatlara Uymak...

"İşyerinde talimatlara sorgulamadan itaat etmeli mi?"

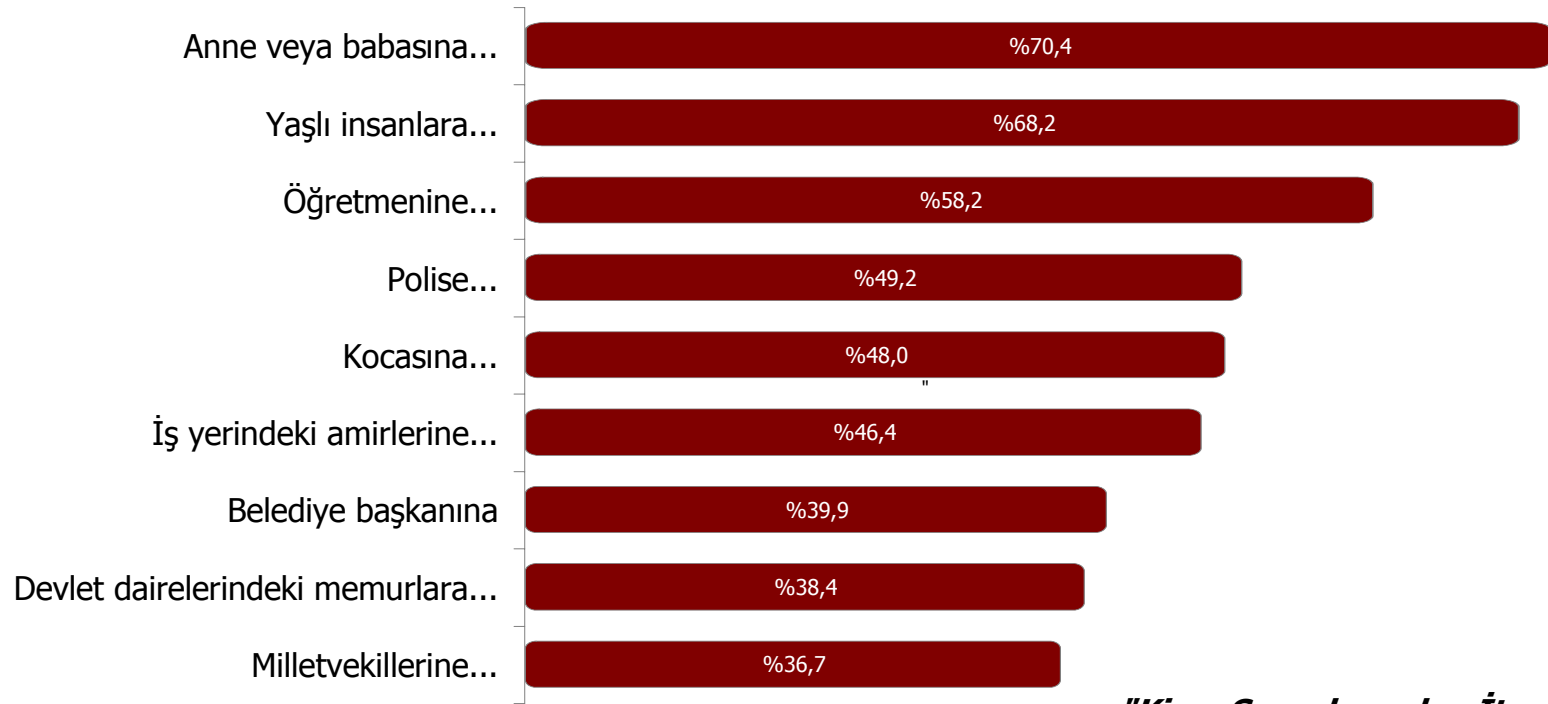
Talimatlara Uymak ve Demografik Değişkenler

"... Sorgulamadan İtaat Etmeli"
Yanıtlarının Oranı, Yüzde

Avrupa Birliği üyeleri arasında en yüksek "sorgulamadan itaat etmeli" yanıtı yüzde 44 ile İngiltere'de görülmekte. En düşük oran ise yüzde 19 ile Litvanya'da ölçülmüş...

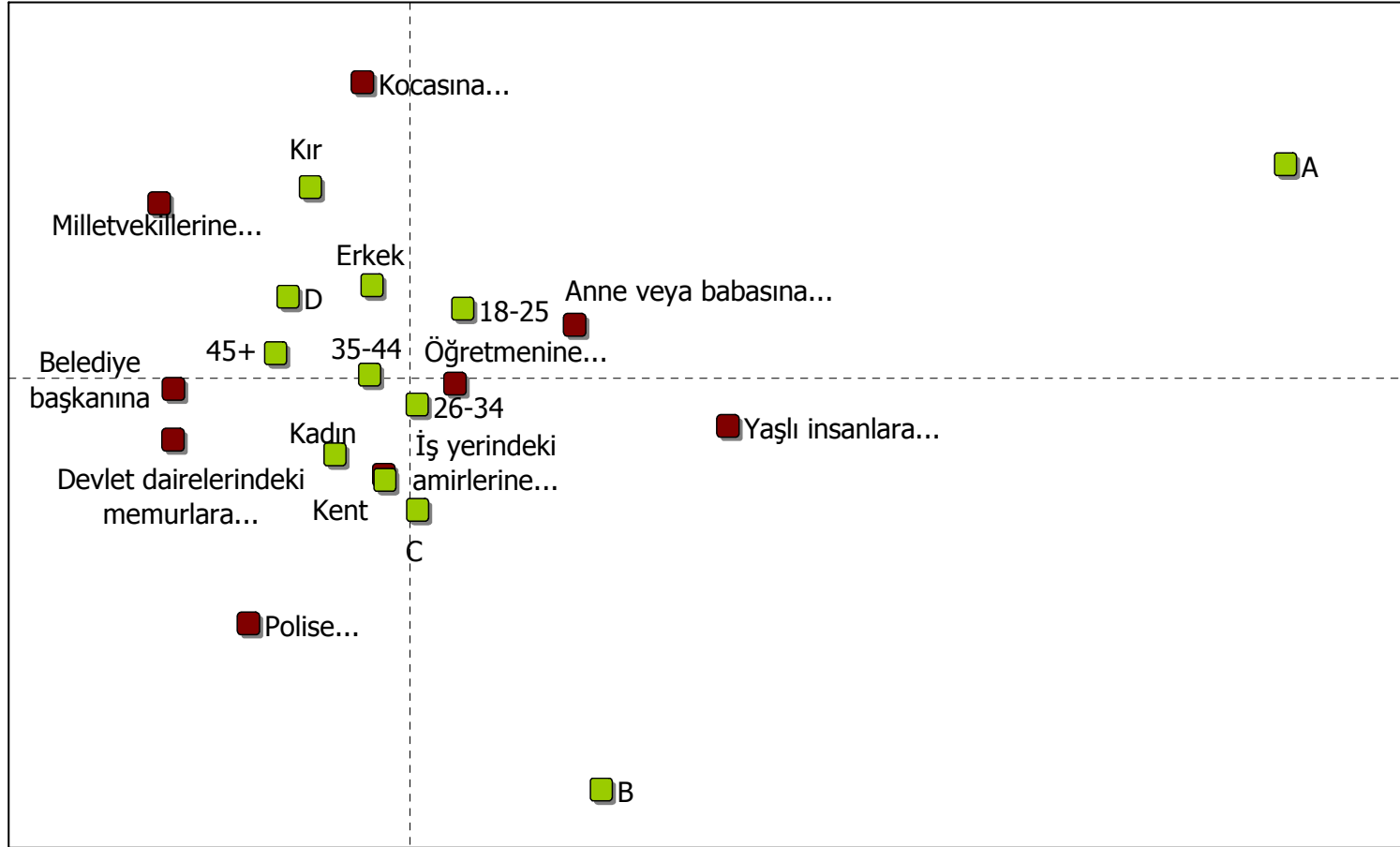
İtaatin Dereceleri

"Kime Sorgulamadan İtaat Etmeli?"

Olumlu Yanıtların Oranı, Yüzde

İtaatin Dereceleri ve Demografik Değişkenler

Sivil Katılım Endeksi

Eđitim, sanat ya da kültürel etkinlikler

Siyasi partiler ya da gruplar

Okul aile Birlikleri

Spor Kulüpleri

Meslek kuruluşları

Sendikalar

Yaşlılar, engelliler ve yoksullar için görev yapan kuruluşlar

İzciler, yavru kurtlar gibi gençlik örgütleri

Sağlıkla uğraşan örgütler

İşsizlik ve yoksulluk...mahalle ya da ilçede örgütlenmiş kurumlar

Dinsel örgütler

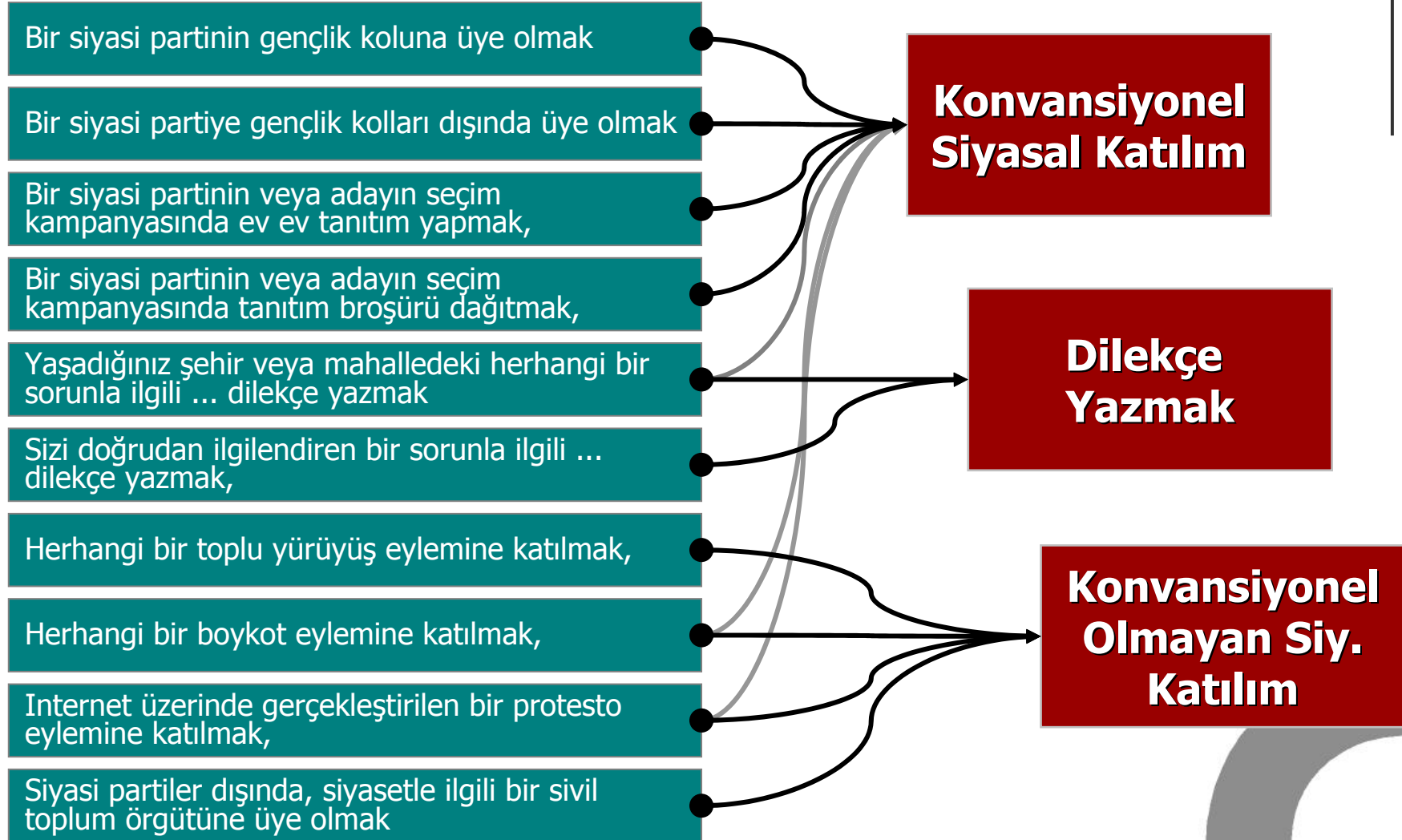
Çevreyi ve hayvan haklarını korumayı hedefleyen örgütler

İnsan hakları ilgilenen örgütler

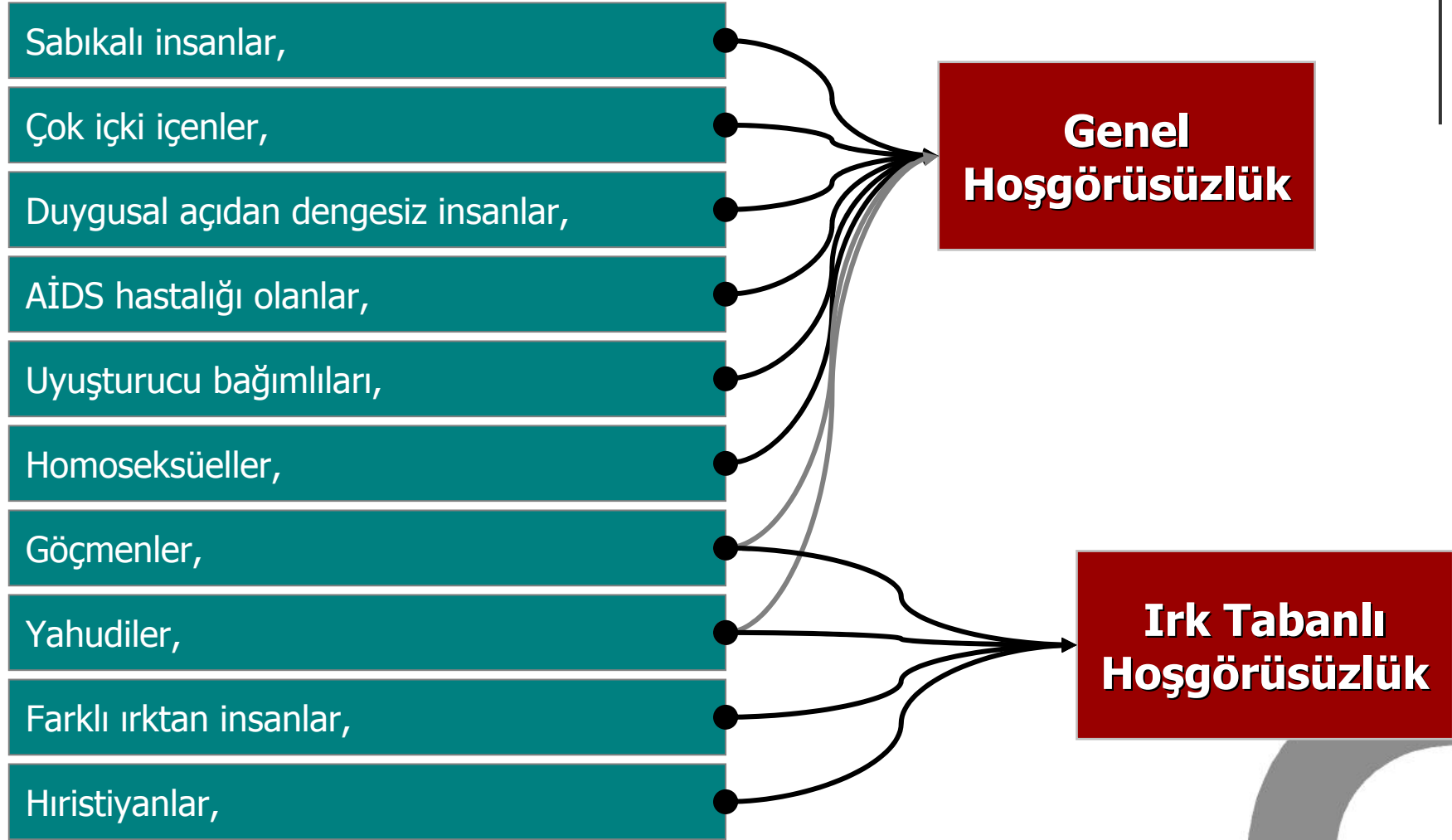
Kadın grupları

**Sivil
Katılım**

Siyasal Katılımın Boyutları

Hoşgörüsüzlüğün Boyutları

Güvenin Boyutları

İtaat Endeksi

Anne ve babasına...

Polise...

Öğretmenine...

Devlet dairelerindeki memurlara...

Milletvekillerine...

Yaşlı insanlara...

İşyerindeki amirlerine...

Belediye başkanına...

Kocasına...

**Sorgulamadan
İtaat**

Karşılıklı İlişkiler

	Konvansiyonel Olmayan Siyasi Katılım	Konvansiyonel Siyasi Katılım	Sivil Katılım	Genel Hoşgörüsüzlük	Irak Tabanlı Hoşgörüsüzlük	Sorgulamadan İtaat	Genel Güven	Yakın Çevreye Güven
Konvansiyonel Olmayan Siyasi Katılım			+	(-)	(-)	(-)	+	+
Konvansiyonel Siyasi Katılım			+					
Sivil Katılım	+	+		(-)		(-)		
Genel Hoşgörüsüzlük	(-)		(-)					
Irak Tabanlı Hoşgörüsüzlük	(-)					+	(-)	
Sorgulamadan İtaat	(-)		(-)		+		(-)	+
Genel Güven	+				(-)	(-)		
Yakın Çevreye Güven	+					+		

Sosyal Sermaye, Güven ve Demokratik Tutumlar

	Demokrasiye Yaklaşım	Ordunun Ülkeyi Yönetmesi	Güçlü Lider
Konvansiyonel Olmayan Siyasal Katılım			-
Konvansiyonel Siyasal Katılım	+	(-)	
Sivil Katılım			
Genel Hoşgörüsüzlük		(-)	
İrk Tabanlı Hoşgörüsüzlük	(-)		
Sorgulamadan İtaat	(-)	+	+
Genel Güven		(-)	
Yakın Çevreye Güven			+

Sonuç Olarak...

- Türk toplumunda sosyal sermaye düzeyinin genel ölçütlere bakılarak düşük olduğunu söylemek mümkündür.
- Sosyal sermaye, siyasal ve sivil katılım, sorgulamadan itaat, hoşgörüsüzlük gibi kavramların ilişkili olduğu göz önünde tutulmalıdır.
- Demokrasinin yaygınlaşması ve siyasal katılımın artmasının yolu sosyal sermaye düzeyini yükseltmekten geçmektedir.
- Genelleştirilmiş güven ve sivil katılım, daha iyi bir demokrasi için tetikleyici rol oynayacak değişkenlerdir.